

Sjekkliste for egenrevisjon

31 STORFE

© Stiftelsen Norsk Mat
Versjon 2021.10

Spørsmål som krever dokumentasjon vises med symbolet

Svar

Ja   Nei   Ikke aktuelt

31.1 STORFEHOLD

31.1.1

Rapporterer du til en husdyrkontroll eller husdyrregisteret innen fristen på 7 dager?

Som dyreholder har du ansvar for å rapportere når nyfødte storfe merkes første gang, og ved overføringer inn og ut av dyreholdet (for eksempel ved kjøp, salg, levering til slakt, import eller eksport).

Du rapporterer hendelser til husdyrregisteret via en av husdyrkontrollene hvis du er medlem i en slik. Dersom du ikke er medlem i en husdyrkontroll, rapporterer du i Mattilsynets skjematjeneste via pålogging i Altinn eller på papirskjema til Mattilsynet. Rapporteringene skal være på individnivå, og de skal skje seinest 7 dager etter at hendelsen har funnet sted.

§ Krav

Forskrift om sporbarhet og merking av storfe	Lovkrav
Rapportering til husdyrregisteret	Lovkrav

31.1.2

Har du oppstallet dyra i samsvar med forskrift om hold av storfe?

Du må sikre god dyrevelferd med godt stell og korrekt oppstalling.

- Kyr skal ha tilgang på en liggeplass med mykt underlag og tett gulv. Dette gjelder også kviger som har mindre enn to måneder igjen til kalving.
- Kalver under seks måneder skal ikke holdes bundet.
- Kalver skal ha en tørr og trekkfri oppholdsplass, og myk liggeplass med tett og varmeisolerende gulv.
- Storfe skal ha mulighet til fri bevegelse og mosjon på beite eller egnet luftegård i minimum åtte uker i løpet av året. Bestemmelsen gjelder ikke ukastrerte hann dyr over seks måneder.

§ Krav

Forskrift om hold av storfe	Lovkrav
Forskrift om velferd for småfe	Lovkrav
Veileder til forskrift om hold av storfe	Lovkrav

31.1.3

Blir klauvene på alle dyr inspisert regelmessig, beskåret til korrekt form og behandlet ved behov?

Det anbefales at alle avlsdyr over 18 mnd inspiseres i klauvboks minst én gang i året, med beskjæring til korrekt klauvform etter behov. Beskjæringen bør utføres av profesjonell og helst sertifisert klauvskjærer, som også registrerer i klauvapp. Funn skal registreres i klauvapp, Husdyrkontroll eller Helsekort klauv.

Livdyromsetning: Grønn klauvstatus i forbindelse med livdyromsetning krever at et antall tilsvarende 90 % av hunndyr over 24 mnd hvert år undersøkes/beskjæres i klauvboks. Dette må utføres av klauvskjærer, veterinær eller produsent med godkjent grunnkurs i klauvskjæring.

§ Krav

Forskrift om hold av storfe	Lovkrav
-----------------------------	---------

31.1.4

Blir funn etter inspeksjon av klauvene registrert i klauvapp, Husdyrkontroll eller i Helsekort Klauv?

Registrering ved klauvskjæring er nyttig for å kunne følge klauvhelsa i besetningen over tid, ved utredninger i besetninger med klauvhelseproblemer og for dokumentasjon av besetning og individ ved kjøp og salg. Sistnevnte er spesielt viktig for å redusere risikoen for digital dermatitt ved innkjøp av dyr. Dessuten vil informasjon fra registreringene også kunne brukes til å utvikle tiltak som kan forbedre klauvhelsa hos norske storfe. Informasjonen benyttes blant annet i avlsarbeidet og inngår i dag i Genos klauvindeks.

§ Krav

Animalia	Bransjekrav
----------	-------------

31.1.5 Får alle storfe, unntatt hannedyr over 6 måneder, mulighet for fri bevegelse og mosjon på beite i minimum 8 uker i løpet av sommerhalvåret?

Du skal drive slik at storfe får gode muligheter for fri bevegelse, mosjon og naturlig adferd.

Storfe som er oppstallet i båsfjøs, skal sikres mulighet for fri bevegelse og mosjon på beite i minimum 16 uker i løpet av sommerhalvåret.

Dersom du ikke har tilgang til egnet beite for fjøs bygd før 01.01.2014, skal dyra i stedet ha tilgang til en egnet luftegård eller et annet utendørs område der de får mulighet for fri bevegelse og mosjon.

Dersom du har dyr som er født på en slik tid av året at det ikke er forsvarlig å holde dem utendørs i løpet av den første sommeren, er det nok at mosjonskravet oppfylles neste vår eller sommer. Når du holder kalver ute, må du ta særlige hensyn for å tilfredsstille de spesielle behovene kalv har, slik som ly og tørt liggeunderlag, hyppig nok tilsyn, egnet behandling ved sykdom, og nok fôr og drikke. Tiltak og rutiner for å sikre kalven nok fôr og drikke er spesielt viktig når den ikke går sammen med mora.

§ Krav

Forskrift om hold av storfe	Lovkrav
Veileder til forskrift om hold av storfe	Lovkrav

31.1.6 Oppfyller du vilkåra for karenstid når du selger storfe eller kameldyr?

Når storfe, svin og kameldyr flyttes fra én besetning til en annen, skal den som sender fra seg dyra, legge ved en egenerklæring som bekrefter at disse vilkåra for karenstid er oppfylt:

- Ingen dyr i avsenderbesetninga har vist tegn på smittsom sykdom de siste 14 dagene før de ble flyttet.
- Dyra har oppholdt seg mer enn 30 dager i avsenderbesetninga før de ble flyttet, med unntak av dyr som er født i besetninga.
- Avsenderbesetninga har i løpet av de siste 14 dagene ikke mottatt klauvdyr (obs: gjelder også småfe) fra andre besetninger, fellesbeiter eller dyreansamlinger.

Egenerklæringa skal ikke være eldre enn 7 dager, og den skal oppbevares i ett år i dyreholdet som mottar dyra.

§ Krav

Dyrehelseforskriften	Lovkrav
----------------------	---------

31.1.7

Har du en skriftlig rutine for hvordan dyra sikres mot skadelige gasser ved omrøring av blautgjødsel?

Dyreholderen skal ha og følge en skriftlig rutine som beskriver hvordan dyra sikres mot skadelige gasser fra blautgjødsel i gjødselfjelleren når gjødsla blir rørt om eller pumpa ut.

Svar		
Ja	Nei	Ikke aktuelt

I appen KSL Trygg finner du en arbeidsoppgave på gjødselomrøring som du kan laste ned og tilpasse din drift.

Så lenge gjødsla ligger i ro under gulvet dannes en tett skorpe, og det er svært liten fare for gjødselgassforgiftning. Under omrøring av gjødsla i forbindelse med tømning av gjødselkjeller brytes denne skorpen, og det er da risiko for at gasser, særlig Hydrogensulfid (H_2S), slippes ut i skadelige mengder. H_2S ligger som gassbobler i blaut gjødsla, og blir frigjort til omgivelsene når gjødsla røres om før utkjøring.

En skriftlig rutine bør inneholde følgende:

- Hvordan sikre at røring foregår under væreforhold som gir mulighet for god gjennomlufting i hele husdyrrommet.
- Hvordan sørge for skikkelig utlufting i hele husdyrrommet.
- Hvordan foreta omrøring når flest mulig dyr er ute.
- Beskrive hvordan HMS-hensynet ivaretas gjennom merking og avsperring av fjøsinn ganger
- Beskrive hvordan røring gjennomføres forsiktig og under overflaten for å unngå at all gass frigjøres momentant.

§ Krav

KSL Trygg	Informasjon
Forskrift om hold av storfe	Lovkrav

Svar		
Ja	Nei	Ikke aktuelt